

[3 Hours]

[Total Marks: 100]

**Please check whether you have got the right question paper.**

**N.B:** 1. All questions are compulsory subject to internal choice.

1. Attempt **Any Two** from the following:
  - a) Discuss the classification of contracts. **10**
  - b) Explain the rules relating to communication of revocation of offer and acceptance. **10**
  - c) Discuss the effects of a minor's agreement. **10**
  - d) Explain the exceptions to the rule regarding consideration in a contract. **10**
  
2. Attempt **Any Two** from the following:
  - a) Explain the meaning of free consent in a contract and discuss agreements entered into by coercion. **10**
  - b) Discuss the Void Agreements given under the Indian Contract Act. **10**
  - c) Discuss E contracts and legal issues in the formation of an E contract. **10**
  - d) Explain the meaning of discharge by breach of contract and discharge by operation of law. **10**
  
3. Attempt **Any Two** from the following:
  - a) Discuss the duties and right of a bailor. **10**
  - b) Explain the duties and rights of the Pawnor and Pawnee. **10**
  - c) Explain the various methods of Creation of an Agency. **10**
  - d) Explain the various methods of discharge of surety under the contract of guarantee. **10**
  
4. Attempt **Any Two** from the following:
  - a) Distinguish between Sale and Agreement to Sell. **10**
  - b) Discuss the Implied conditions in a Contract of Sale. **10**
  - c) Briefly explain the legal rules relating to passing of property. **10**
  - d) Explain the unpaid seller's right of Lien and Right of Stoppage of goods in transit. **10**
  
5. Attempt **Any Two** from the following:
  - a) Explain the essentials of a Negotiable Instrument and give the classification of Negotiable Instruments. **10**
  - b) Explain the concepts of holder, holder in due course and rights and privileges of a holder in due course. **10**
  - c) Distinguish between Bill of Exchange and Cheque. **10**
  - d) Explain the essential characteristics of promissory notes and kinds of promissory notes. **10**

(मराठी रूपांतर)  
[३ तास]

[एकूण गुण : १००]

सूचना : १. सर्व प्रश्न आवश्याक आहेत.

१. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- अ) भारतीय करार कायदयानुसार करारांचे वर्गीकरण करून त्यावर चर्चा करा. १०
- ब) प्रस्ताव आणि स्वीकृती परत घेतल्याची माहिती देण्याबाबत काय नियम आहेत ते सांगा. १०
- क) अज्ञान व्यक्ती सोबत केलेल्या करारांचे परिणाम सांगा. १०
- ड) करार कायदयात 'प्रतिफला' बदल कोणते अपवाद आहेत. १०

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- अ) करार कायदयान्वये मुक्त सम्मती म्हणजे काय ते सांगून 'धाकधपाटशा' दाखवून अस्तित्वात आलेल्या करारांची चर्चा करा. १०
- ब) करारासंबंधीच्या कायदयाने अवैध घोषित केलेल्या करारांबद्दल चर्चा करा. १०
- क) संगणकीय करारांच्या निर्मिती बाबत कोणत्या कायदेशीर बाबी आहेत यांची चर्चा करा. १०
- ड) करारभंगामुळे कराराची समाप्ती म्हणजे काय ते सांगून कायदयाच्या नियमांने करारांची समाप्ती कशी होते ते सांगा. १०

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- अ) निक्षेप दात्याची कर्तव्य आणि अधिकार कोणते आहेत? १०
- ब) तारण ठेवणाऱ्याचे आणि तारण ठेऊन घेणाऱ्याचे अधिकार कर्तव्ये कोणते आहेत? १०
- क) प्रतिनिधित्व निर्माण करण्याच्या विविध पध्दती कोणत्या? १०
- ड) हमीच्या कारारातून जामीनदाराची जबाबदारी कोणकोणत्या परिस्थितीत संपुष्टात येते? १०

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- अ) विक्री व विक्रीचा ठराव यातील फरक स्पष्ट करा. १०
- ब) विक्री कायदयातील गृहीत प्रमुख अटी कोणत्या आहेत? त्यांची चर्चा करा. १०
- क) विक्री कारारामध्ये मालकी हक्काचे हस्तांतरण करण्याबाबत कोणत्या कायदेशीर तरतूदी आहेत ते थोडक्यात सांगा. १०
- ड) अदत्त विक्रेत्याचे 'ताबा अधिकार' व प्रवासातील माल अडविण्याचे अधिकार यावर चर्चा करा. १०

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- अ) चलनक्षम दस्तऐवजाची वैशिष्ट्ये विशद करा तसेच चलनक्षम दस्तऐवजांचे वर्गीकरण करा. १०
- ब) 'धारक' व 'यथाविधी धारक' ही संकल्पना स्पष्ट करून धारक व यथाविधी धारकांचे अधिकार आणि विशेषाधिकार कोणते आहेत ते सांगा. १०
- क) हुंडी आणि धनादेश यातील फरक स्पष्ट करा. १०
- ड) वचन चिठ्ठीची वैशिष्ट्ये कोणती? तसेच वचन चिठ्ठीचे प्रकार कोणते ते सांगा. १०

-----